

Volavka popolavá na hniezde

Labuť hrubozobá

Samec kane močiarna s mláďatami

Rybníky poskytujú trvalý domov aj iným druhom živočíchov. Z obojživelníkov je to napríklad rosnička zelená a z plazov nejedovatá užovka obojková. Nad potokom Parná možno zazrieť i lietajúci živý drahokam – rybárika riečneho (fotografia na prvej strane).

Užovka obojková

Ostatné biotopy

Vďaka vhodnej polohe a klíme možno mnohé zaujímavé druhy rastlín a živočíchov nájsť v Trnave aj na iných nevyužívaných a opustených plochách, akými sú železničné násypy, okraje ciest, zbúraniská a podobne. Viaceré druhy svojím vzhľadom pôsobia exoticky.

Križiak pásavý je zaujímavý svojím sfarbením

Celkove sa v katastrí mesta vyskytuje 342 druhov vyšších rastlín, pričom 6 druhov je zaradených do zoznamu ohrozených druhov rastlín Slovenska: okrasa okolikatá, mechúrník stromovitý, kavil' vláskovitý, dub sivý, krtičník tŕňomilný a jeden druh orchidei rodu kruštík.

Rosnička zelená

Zo stavovcov tu žije 187 druhov, z ktorých je 28 európsky významných, z nich najpočetnejšie sú zastúpené vtáky.

Myšiarka ušatá – nenápadná sova obývajúca koruny stromov v meste.

Modlivka zelená – obyvateľ suchých trávnatých plôch

PRÍRODA TRNAVY

Rybárik riečny

Príroda Trnavy

Autorka textu: B. Trnková

Fotografie: A., M. a R. Trnkovci, ŠOP S-CHKO Malé Karpaty, B. Víttek

Grafická úprava: Andrej Grossmann

Vydalo: Mesto Trnava

Tlač: Bprint Trnava

Poloha Trnavy

Mesto Trnava leží v Podunajskej nížine na Trnavskej tabuli v nadmorskej výške 146 m n. m. Katastrálne územie mesta má rozlohu 7 153 ha, rozprestiera sa na najúrodnejších pôdach, černozeiach na sprašiach. To predurčuje hospodársku činnosť a zloženie flóry a fauny v širšom okolí.

Biotopy

Okolie Trnavy pôvodne pokrývali dubové a dubovo-hrabové lesy. V súčasnosti sú v katastrálnom území mesta súvislé lesné porasty vzácné, vyskytujú sa asi len na 36,70 ha. K botanickým pozoruhodnostiam patrí pôvodný lesík v lokalite Kamenný mlyn, pozostatok pôvodného vlhkého lužného lesa. Prevládajúcimi drevinami sú v ňom topoľ biely, brest, javor, jaseň štíhly a lipa malolistá. Lesík je upravený ako park.

Lesík v Kamennom mlyne

Mestská zeleň

Verejné mestské parky, ktoré zaberajú plochu 30,1 ha, poskytujú priestor pre krátkodobý oddych a relax. Najvýznamnejšie sú Bernolákov park (Promenáda), Park J. Kráľa (Staničný park) a Park na Kalvárii. Z druhového zloženia drevín trnavských parkov sa najčastejšie vyskytujú javor horský, jaseň štíhly, pagaštan konský, lipa malolistá a lipa veľkolistá, agát biely, smrek obyčajný, smrek pichľavý, borovica lesná, šľachtené druhy hlohu a tavelníkov. V minulých rokoch mesto vykonalo rozsiahlu rekonštrukciu Bernolákovho parku a Parku J. Kráľa zameranú na ošetrovanie stromov a na výsadbu nových drevín a kríkov, rekonštrukciu chodníkov, vybudovanie moderných detských ihrísk a vodnej plochy.

Bernolákov park

Bernolákov park vznikol v roku 1817 zasypaním vodných priekop na západnej strane hradieb a vysadením stromoradií. Rastie tu asi 617 stromov a krov, približne 26 druhov. Ich priemerný vek je 80 – 120 rokov. Zaujímavými drevinami sú v časti pri Bernolákovskej bráne viaceré exempláre ginka dvojlaločného, ktoré sa označuje ako živá skamenelina.

Park Janka Kráľa je najväčší park v meste s rozlohou 8 900 m². Bol založený v 19. storočí. Vegetáciu tvorí približne 3 000 stromov 20 druhov, ktoré patria k najstarším v meste.

Lipa veľkolistá v parku na Kalvárii

Sekvojovec mamutí v Botanickej záhrade

Park na Kalvárii je pietneho charakteru. Nachádza sa na pôvodnom starom cintoríne z roku 1747. Okrem historických pamiatok, pomníkov významných osobností a Trnavskej kalvárie, ktorá je vybudovaná na mieste prvej historickej Krížovej cesty v Uhorsku, je park zaujímavý dvomi mohutnými košatými lipami. Ich vek sa odhaduje na 260 rokov, sú vysoké 15 – 20 m, ich obvod sa pohybuje od 500 – 555 cm.

V mestskej časti Prednádražie bola v roku 1967 založená botanická záhrada, z ktorej v súčasnosti ostala len malá časť o rozlohe 1 ha. Nachádza sa tu viacero druhov cudzo-

krajných drevín, predovšetkým sekvojovec mamutí, céder himalájsky, korkovník amurský, citrónovec trojlístý a ďalšie. Po obnove sa plánuje jej sprístupnenie verejnosti.

Trnavské rybníky

Na západnom okraji mesta boli v roku 1950 vybudované rybníky, ktoré patria k najvýznamnejším prírodným hodnotám Trnavy napriek tomu, že vodné plochy mesta predstavujú len 0,7% rozlohy katastra. Trnavské rybníky tvoria ojedinelý typ vodného a močiarneho biotopu, z dôvodu jeho ochrany sú chráneným areálom. Samotné územie s ochranným pásmom zaberá plochu asi 61 ha. Trnavské rybníky sú zaujímavé hlavne z ornitologického hľadiska. Doteraz tu bolo zistených viac ako 150 druhov vtákov, z toho 82 hniezdiacich, 77 druhov využíva Trnavské rybníky ako zastávku pri migrácii. Možno tu vidieť mnohé typické vodné druhy vtákov: labuť veľkú, lysku čiernu, volavku popolavú, kaňu močiarnu, trsteniarika škriekavého. Boli tu zistené i veľmi vzácné druhy: trsteniarik tamariškový, trsteniarik krovínový, potápka červenokrká, bučiak trstový.

Trnavské rybníky